

SZKOŁA MUZYCZNA I st. nr 2

CYKL SZEŚCIOLETNI

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA

WIOŁONCZELA

Podstawowe kryteria oceniania uczniów:

- prawidłowy aparat gry i postawa ucznia przy instrumencie,
- prawidłowa intonacja,
- umiejętności techniczne i wykonawcze,
- zgodność metro-rytmiczna wykonywanego tekstu utworu,
- jakość wykonawcza i opanowanie pamięciowe.

KLASA 1

Zakres techniczny i repertuarowy

- znajomość budowy instrumentu i umiejętność nazywania jego części,
- adaptacja do instrumentu,
- rozśpiewanie i umuzykalnienie,
- opanowanie prawidłowej postawy przy instrumencie i chwytu i smyczka,
- prostolinijne prowadzenie smyczka,
- gra pizzicato prawą ręką prostych dźwięków,
- umiejętność gry całym smyczkiem, dolną i górną połową smyczka, legato po 2,4 nuty
- gra 4 palcami w podstawowym układzie w I pozycji, przy zachowaniu prawidłowej intonacji,
- wartości rytmiczne: ćwierćnuty, półnuty, całe nuty, ósemki, szesnastki
- gra z nut i z pamięci,
- Gamy durowe 1 oktawowo: C-dur, G-dur, D-dur

Sprawdzanie umiejętności:

- 1) popisy klasowe, koncerty szkolne - 1 utwór dowolny
- 2) Końcoworoczny koncert 1 klas – 1 utwór dowolny

--	--

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Prezentuje umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 i więcej nut w różnym tempie. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, 5. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie , 6. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk 3.Prezentuje umiejętności techniczne : gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato po 2,4 nuty . Gra 4 palcami w podstawowym układzie, w większości zachowuje prawidłową intonację, choć zdarzają się małe niedociągnięcia. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Dobrze odczytuje tekst z nut i bez problemu uczy się na pamięć. 5 .Bardzo dobrze opanował materiał nauczania
DOBRY 20-16 PKT.	1.Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”)i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3.Prezentuje poprawne umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato po 2,4 nuty ,ale nie zawsze z płynnymi przejściami. 4.Gra 4 palcami w podstawowym układzie, jednak z małymi intonacyjnymi potknięciami, które stara się poprawiać. Gra pizzicato prawą ręką. 5.Odczytuje tekst z małymi błędami 6. Opanowuje pamięciowo materiał nauczania z drobnymi pomyłkami
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy i aparatu 2. Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobywaniem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3. Umiejętności techniczne są słabo rozwinięte , nie stosuje podziału smyczka gra z częstymi błędami intonacyjnymi.. 4. Ma trudności w czytaniu nut i w opanowaniu pamięciowym utworu 5.Opanował podstawowy materiał nauczania w wolnym tempie i z licznymi pomyłkami.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1.Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy 2.Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobywaniem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3.Cechuje go brak koordynacji obu rąk oraz brak wrażliwości na złą intonację 4.Ma duże trudności z nauką nut ,umieszczeniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu.

	5.Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela ,wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 6.Zna tylko część wymaganego materiału nauczania.
NIEDOSTATECZ NY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 1. 2.Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

KLASA 2

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- różne układy palców w I pozycji, nauka biełości palców lewej ręki, układ ręki w IV pozycji,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane,
- artykulacja *detache* , *legato* i *portato* ,
- dynamika: *f* ,*p*, *cresc*, *dim*.
- zmiany agogiczne: *rit*, *a tempo*
- proste wejścia do IV pozycji
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne , konkursy

2) Prezentacje półroczne :

- Gama , tercje łamane , pasaże : Sposoby: *detache* całym smyczkiem, podział smyczka, *legato* po 2,4 nuty na 1 smyczek ,*portato*.
- etiuda lub ćwiczenie
- Utwór dowolny lub część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

3) Egzamin promocyjny :

- Gama w obrębie 2 oktaf – 4 sposobami , tercje łamane , pasaże
- etiuda ,
- utwór dowolny lub część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3.Prezentuje bardzo dobre opanowanie artykulacji <i>detache</i> i <i>legato</i> po 2,4,8 w pochodach gamowych. 4. Gra różnymi układami palców w I pozycji, wykonuje proste dwudźwięki z pustą struną oraz potrafi grać IV pozycji ,

	5. Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy z programu nauczania danej klasy. 6. Gra muzykalnie z zaangażowaniem uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Bierze czynny udział w koncertach , Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z prawidłową intonacją. 3. Umiejętności techniczne opanował w stopniu bardzo dobrym: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i po 2,4, 4. Gra 4 palcami w różnych układach palców w I pozycji przy zachowaniu prawidłowej intonacji i w szybszym tempie. Stosuje proste wejścia do IV pozycji, Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 5. Właściwie odczytuje tekst z nut i opanowuje go pamięciowo (choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne). Uwzględnia w grze zmiany dynamiczne i agogiczne. 6. Bierze czynny udział w różnych koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami: nie gra całym smyczkiem detache, gra górną i dolną połową, legato po 2,4 nuty 4. Gra w różnych układach palców w I pozycji w tempie umiarkowanym, ma świadomość układu palców w IV pozycji . Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 5. Odczytuje tekst z małymi błędami 6. Opanowuje pamięciowo utwory z potknięciami tekstowymi oraz poprawia drobne nieczystości.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy i aparatu gry 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: 3. Ma trudności z prostolinijnym prowadzeniem smyczka („koszenie smyczka”), nie reaguje na brzydką jakość dźwięku. Umiejętności techniczne prezentuje z błędami: brak świadomości podziału smyczka 4. Materiał nauczania wykonuje z błędami tekstowymi oraz nie poprawia intonacji. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Potrzebuje stałej pomocy nauczyciela w czytaniu nut i ma problemy w opanowaniu pamięciowym utworów. 6. Prezentuje wolne tempo pracy lub brak systematycznego ćwiczenia
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy i aparatu gry 2. Nie kontroluje prostolinijnego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku.

	3. Brak koordynacji obu rąk. 4. Występują liczne błędy intonacyjne, rytmiczne i tekstowe. 5. Ma trudności z nauką nut i umiejscowieniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci do poprawy błędów.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 2. 2. Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 3

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- zwiększenie biegłości prawej i lewej ręki
- różne układy palców w I i IV pozycji, nauka II i III pozycji,
- proste dwudźwięki z pustą struną, proste akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, synkopa
- dynamika: *f*, *mf*, *p*, *mp*, *cresc*, *dim*
- zmiany agogiczne: *rit.*, *a tempo*, *accel.*
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne , konkursy

2) Prezentacje półroczne :

- Gama , tercje łamane , pasaże : Sposoby: detache całym smyczkiem, podział smyczka, 2,4 legato na 1 smyczek ,
- etiuda lub ćwiczenie
- utwór dowolny lub część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

3) Egzamin promocyjny :

- Gama w obrębie 2 oktaf – 4 sposobami , tercje łamane , pasaże
- etiuda ,
- utwór dowolny lub część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

OCENA	WYMAGANIA
-------	-----------

CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut i więcej, staccato po 8,15 i więcej ,podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille marteles) 3. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową z pustymi strunami w utworach. 4. Gra w pozycjach I-IV oraz w wyższej ze zwiększoną biegłością palców i kombinacją rytmów. 5. Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy Bezproblemowo współgra z akompaniamentem 6. Stosuje właściwe ruchy vibracyjne na dłuższych wartościach oraz potrafi samodzielnie nastroić instrument. 7. Gra utwory muzycznie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. 8. Chętnie uczestniczy w koncertach Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut, staccato po 8,15, podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille, marteles). 3. Stosuje proste dwudźwięki lub akordy z pustymi strunami 4. Potrafi zagrać proste wejścia w pozycjach I- IV z różnymi kombinacjami rytmu, 5. Bardzo dobrze odczytuje i zapamiętuje materiał nauczania, choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne. 6. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. . 7. Prezentuje utwory ciekawie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne 8. Chętnie uczestniczy w koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”)i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami 3.Proste zmiany pozycji I-IV wykonuje z małymi niedociągnięciami intonacyjnymi lub technicznymi. 4. Odczytuje tekst dobrze z drobnymi pomyłkami. 5. Dobrze opanowuje pamięciowo utwory z drobnymi potknięciami tekstowymi lub technicznymi(tj. brak właściwego tempa i adekwatnej artykulacji).Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Niedociągnięcia intonacyjne poprawia w trakcie gry 7. Uczestniczy w koncertach
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: trudności w

	utrzymaniu prawidłowej intonacji ,rytmu lub tempa. Mała biegłość palców. Techniki artykulacyjne Ma trudności z grą po 8 nut na 1 smyczek, gra po2 i 4legato. 3.Zmiany pozycji do III lub II wykonuje z błędami intonacyjnymi i technicznymi. 4. Posiada trudności z opanowaniem materiału dydaktycznego. W grze z pamięci występują liczne pomyłki tekstowe i rytmiczne oraz brak reakcji poprawiania nieczystości intonacyjnych. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Prezentuje grę bez dbałości o jakość brzmienia i wykonania. 6. Opanowuje w stopniu dostatecznym materiał nauczania z licznymi błędami i wymaga częstej pomocy nauczyciela.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1.Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy 2. Nie kontroluje prostolinijnego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku. 3. Brak koordynacji obu rąk i rozwoju technicznego 4. Słabo czyta nuty, ma problem z ich umiejscowieniem na gryfie. Wykazuje bardzo małą dbałość o czystość intonacji, nie poprawia dźwięków. Prezentuje grę z błędami metrycznymi. 5. Nie opanował zmian pozycji I-IV 6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału dydaktycznego i ma dużą trudność z opanowaniem pamięciowym. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 7.Brak systematycznego ćwiczenia i chęci poprawy błędów.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 3. 2.Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 4

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato po8 na 1 smyczek w gamach 2 oktawowych, w szybszym tempie, przednutki , tryle i obiegniki) oraz intonacji w zmianach pozycji i jakości wykonawczej w utworach.
- doskonalenie zmian pozycji I-IV, wprowadzenie pozycji V ,
- proste dwudźwięki i akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane , synkopa, kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim., gra sul tasto, sul ponticello*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.* respektowanie oznaczeń tempa utworu,
- wprowadzenie wibracji i samodzielnego strojenia wiolonczeli,
- opanowanie pamięciowe większych form
- rozwijanie techniki : etiudy biegłościowe.
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne , konkursy

2).Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

- Gama: (4 sposoby) , tercje łamane , pasaże
- etiuda

3) Prezentacje półroczne:

- część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty
- utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych 2. Opanował podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 2-oktawowych. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4. Bardzo dobrze posługuje się prostą techniką dwudźwiękową i akordową wykorzystując je w utworach. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem,wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych używając wibracji na dłuższych dźwiękach. 8. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną 10 Chętnie występuje na koncertach. Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą
BARDZO DOBRY 24-21pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych 2.Opanował podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato. Sprawnie wykonuje legato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 2-oktawowych, 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4.Potrafi zagrać z bardzo dobrą intonacją proste dwudźwięki i akordy łamane. 5. Odczytuje nuty a`vista z małymi błędami tekstowymi. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6. W większości zachowuje poprawną intonację, rytm, dynamikę, zmiany agogiczne i artykulacyjne w wykonywanych utworach. Gra z zaangażowaniem, próbuje wibracji na dłuższych dźwiękach .

	7. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 9. Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom 2. Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Artykulacja sautille. legato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 2-oktawowych sprawiają mu trudności. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-IV, gra w pozycjach wyższych sprawia trudności. 4. Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. 5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Stara się realizować dynamikę, zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany, chaotyczny ruch). 7. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki smyczkowej: zróżnicowanie utworu pod względem artykulacji oraz właściwy podział smyczka sprawiają problemy. 3. Gra w pozycjach I-IV, wejście do V pozycji sprawia trudności techniczne i intonacyjne. 4. Proste dwudźwięki i akordy wykonuje z błędami intonacyjnymi. 5. Tekst muzyczny odczytuje z błędami, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo dłuższe formy, jednakże w grze występują liczne błędy tekstowe, rytmiczne, intonacyjne i pamięciowe. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje dynamikę, zmiany rytmiczne i agogiczne w utworach. Nie stosuje wibracji. 7. Wolno realizuje zadany materiał i wykazuje brak systematycznej pracy. 8. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2. Wykazuje małe opanowanie techniki smyczkowej: brak różnic artykulacyjnych i podziału smyczka. 3. Gra w pozycjach I-IV sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi wejść do pozycji V. 4. Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów.

	8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.
NIEDOSTATECZ NY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 4. 2.Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 5

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato po 8 na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, sautille w szybszym tempie, tryle i obiegniki, flażolety naturalne),
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim., gra sul tasto, sul ponticello,*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: poznanie stylistyki epok baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie wibracji
- nauka samodzielnego strojenia wiolonczeli ,
- opanowanie pamięciowe większych form
- rozwijanie techniki : etiudy biegłościowe ,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

- 1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne . konkursy
- 2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)
 - Gama (4 sposoby) , tercje łamane i pasaże w obrębie 3 oktaw
 - etiuda
2. Prezentacje półroczne:
 - 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
 - utwór dowolny
3. Egzamin promocyjny:
 - 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
 - utwór dowolny

--	--

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, marcato, sautille, . Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 8 i 16 na 1 smyczek w gamach i w pasażach 3-oktawowych . 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII i z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Bardzo dobrze posługuje się wibracją . 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem ,wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, marcato . Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 16 nut na 1 smyczek w gamach i w pasażach 3-oktawowych. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Stara się prawidłowo wykonać skoki do wysokich pozycji. 4. Dosyć swobodnie posługuje wibracją . 5. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy . 6. Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych. Rozwija muzykalność w grze. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać. 8. Samodzielnie stroi instrument. 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, marcato. Artykulacja sautille. legato po 8 i 16 na 1 smyczek w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych sprawia mu małe trudność. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VII ,skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności.

	4.Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. 5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności . 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra detache całym smyczkiem, legato, portato, marcato 3.Gra w pozycjach I-V , wyższe pozycje sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4.Ma problem z prawidłową intonacją prostych dwudźwięków . 5.Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy ,ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6.W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją. 7.Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8.Brakuje systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9.Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10.Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11.Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2.Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej 3. Gra w pozycjach I-V sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków i grać w wyższych pozycjach. 4.Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów. 5.Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form . Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7.Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8.Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10.Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11.Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.

NIEDOSTATECZ NA 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 5. 2.Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.
---------------------------------	--

KLASA 6

Zakres techniczny i repertuarowy

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu gry i techniki skrzypcowej,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, sautille, spiccato i arpeggia w szybszym tempie, ricochet, ekstensja lewej ręki, tryle i obiegniki, flażolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe)w niskich pozycjach.
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII i wyższej, skoki do wysokich pozycji,
- dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy) grane również w artykulacji legato, akordy łamane (4-dźwiękowe) i grane na raz 3- dźwiękowe,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim. gra sul tasto ,sul ponticello,*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie wibracji oraz samodzielnego strojenia wiolonczeli ,
- opanowanie pamięciowe większych form: koncert (I lub III cz.),wariacje, sonatiny , sonaty,
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe, kantylenowe ,
- sprawne czytanie nut a`vista,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne . konkursy

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

- Gama (4 sposoby) , tercje łamane i pasaże w obrębie 3 oktaw
- etiuda

2. Prezentacje półroczne:

- 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
- utwór dowolny

3. Egzamin promocyjny:

- 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, marcato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 16 nut na smyczek w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra sautille po 2 lub po 4 w szybkim tempie . 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4. Swobodnie posługuje się wibracją . 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem ,wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 11. Chętnie występuje na koncertach Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, marcato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 8 i 16 nut na smyczek w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra sautille po 4 w szybszym tempie . 3.Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach I-VII z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4Posługuje się wibracją 5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy ,choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać. 8.Samodzielnie stroi instrument. 9.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, marcato. Artykulację sautille po 4,

	3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VII, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. 4. Próbuje stosować vibrację . 5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra detache całym smyczkiem, legato, portato, marcato. 3. Gra w pozycjach I-V , wyższe pozycje sprawiają duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Ma problem z vibracją . 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy ,ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem. 7. Potrafi nastroić instrument (z korektą nauczyciela). 8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki 3. Gra w pozycjach I-V z wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych. 4. Nie potrafi wibrować. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form . Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem . 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 6. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

Uwagi końcowe :

Dla cyklu 4 – letniego obowiązują następujące wymagania edukacyjne :

W klasie 1 cyklu 4-letniego obowiązuje zakres klasy 1 i 2 cyklu 6-letniego

W klasie 2 cyklu 4-letniego obowiązuje zakres klasy 3 i 4 cyklu 6-letniego

W klasie 3 cyklu 4-letniego obowiązuje zakres klasy 5 cyklu 6-letniego

W klasie 4 cyklu 4-letniego obowiązuje zakres klasy 6 cyklu 6-letniego

Ponadto należy zaznaczyć , że w obu cyklach nauczania materiał musi być dostosowany do rozwoju psychofizycznego ucznia jak również jego możliwości . Realizacja pewnych zagadnień może być odsunięta w czasie , co nie powinno mieć wpływu na ocenę postępów w nauce . Istnieją również elementy techniki gry oraz zagadnienia związane z ich realizacją , które można wprowadzać nawet z dużym wyprzedzeniem jeśli pozwalają na to umiejętności oraz aktualny stan psychiczny ucznia .